

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 620/2014-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. októbra 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej obchodnou spoločnosťou Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5 Co/531/2013 z 26. novembra 2013 (Rvp 878/2014) a sp. zn. 8 Co/319/2013 z 28. októbra 2013 (Rvp 883/2014) a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 878/2014 a sp. zn. Rvp 883/2014 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 620/2014.
2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 22. januára 2014 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými uzneseniami Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“ a „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka doručila Okresnému súdu Liptovský Mikuláš a Okresnému súdu Ružomberok (ďalej len „okresné súdy“) žaloby o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy (ďalej len „žaloby o náhradu škody“), ktorými sa proti Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, domáha svojich nárokov podľa zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Po tom, ako okresné súdy vo veci meritórne rozhodli, podala sťažovateľka odvolania proti nimi vydaným rozsudkom, na základe čoho jej bola v sťažnostiach špecifikovanými uzneseniami (ďalej len „uznesenia okresných súdov“) uložená povinnosť *„zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa... vo výške 20 €“* podľa položky 7a *Sadzobníka súdnych poplatkov tvoriaceho prílohu zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)*. *S uložením poplatkovej povinnosti sťažovateľka nesúhlasila a proti uzneseniam okresných súdov podala odvolania, v ktorých poukázala na to, že právna úprava účinná v čase podania žalôb takúto povinnosť neobsahovala, ako aj na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Cdo/39/2007 z 29. marca 2007,*

z ktorého vyplýva, že za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú, pričom analogické určenie ich výšky neprichádza do úvahy. Krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v sťažnostiach opätovne tvrdí, že poplatková povinnosť jej bola uložená v rozpore so zákonom o súdnych poplatkoch a *„takéto konanie zo strany súdu predstavuje zásah do základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“*. Napadnuté uznesenia sú podľa jej názoru *„rozhodnutím absolútne prekvapivým“*, pretože *„krajský súd judikoval justičnú pohľadávku, ktorá nevznikla na základe zákona“*.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší uvedené uznesenia, veci vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha vecí to nevyučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 878/2014 a sp. zn. Rvp 883/2014 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil, a ani mu neprislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Právomoc ústavného súdu nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov a nepoužíva sa na skúmanie namietanej vecnej nesprávnosti, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu k všeobecným súdom. Kritériom rozhodovania ústavného súdu musí byť najmä intenzita, akou malo byť zasiahnuté do základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach daného prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k porušeniu týchto základných práv alebo slobôd (m. m. IV. ÚS 238/07).

Predmetom sťažnosti je námietka porušenia označených práv sťažovateľky napadnutými uzneseniami *odôvodnená tým, že „krajský súd judikoval justičnú pohľadávku, ktorá nevznikla na základe zákona“*.

Preskúmaním napadnutých uznesení ústavný súd zistil, že okresné sudy uložili sťažovateľke poplatkovú povinnosť podľa položky 7a *Sadzobníka súdnych poplatkov* v spojení s ďalšími v jednotlivých rozhodnutiach konkrétne citovanými ustanoveniami zákona o súdnych poplatkoch. Krajský súd v napadnutých uzneseniach primerane reagoval na námietky sťažovateľky uvedené v jej odvolaniach proti uzneseniam okresných súdov, ale keďže sa nestotožnil s ňou podaným výkladom relevantných právnych predpisov, tieto ako vecne správne potvrdil. Ústavný súd konštatuje, že odôvodnenie napadnutých uznesení je vzhľadom na obsah sťažovateľkou namietaného porušenia označených práv zrozumiteľné a ústavne akceptovateľné. Uvedené zistenia v spojení s tým, že v danom prípade nemožno hovoriť o takom zásahu krajského súdu, ktorý by dosahoval ústavne relevantnú intenzitu porušenia označených práv sťažovateľky, preto viedli ústavný súd k záveru o odmietnutí sťažností z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. októbra 2014